УЙҒАРЫЎ

(даўа арзаны көрместен қалдырыў хаққында)

Шымбай районы

2024-жыл 25-ноябрь

Шымбай районлар аралық экономикалық судының судьясы Б.Т.Бекмуратовтың басшылығында, судья жәрдемшиси Б.З.Ибрагимовтың хаткерлигинде, тәреп ўәкиллериниң қатнасыўысыз, даўагер «NO'KIS AGRO CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жәмийетиниң жуўапкер «ELDOR BOZATOV BOG'I» жуўапкершилиги шеклеген жәмийетинен 218 736 014 сом қарыздарлығын өндириўди сораған арзасын өз суд имаратында ашық суд мәжлисинде көрип шығып, төмендегилерди

АНЫКЛАДЫ:

Даўагер «NO'KIS AGRO CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жәмийети (буннан кейин текстте даўагер деп жүритиледи)ның мәпин қорғап жуўапкер «ELDOR BOZATOV BOG'I» жуўапкершилиги шеклеген жәмийети (буннан кейин текстте жуўапкер деп жүритиледи)нен 218 736 014 сом қарыздарлығын өндириўди сораған.

Даўагер ўэкили судқа илтимаснама менен мүрэжаат етип, онда исти өзиниң қатнасыўысыз көрип шығыўды сораған. Сол себепли суд исти оның қатнасыўысыз көрип шығыўды лазым тапты.

Жуўапкер суд мэжлиси ўақты ҳэм орны ҳаққында тийисли тэртипте хабардар қылынғанлығына қарамастан суд мэжлисине келмеди, ис бойынша өз жазба пикирин судқа усынбады ҳэм исти көриўди өзиниң ўэкили қатнасыўысыз өткериўди сорап илтимаснама бермеди.

Жуўапкер тийисли тәртипте хабардар қылынған болсада, суд мәжлисине келмеди ҳәм жазба пикирлерин билдирмеди.

Суд истеги ҳүжжетлерде жуўапкердиң суд мәжлиси ўақты ҳәм орны ҳаққында тийисли тәртипте хабардар қылынғанлығын тастыйықлаўшы ҳүжжет бар екенлигин итибарға алып, исти Өзбекстан Республикасы Экономикалық Процессуал Кодекси (буннан кейин текстте — ЭПК деп жүритиледи)ниң 128-статьясы ҳәмде 170-статьясының екинши ҳәм үшинши бөлимлерине муўапық оның қатнасыўысыз көрип шығыўды лазым тапты.

Суд истеги хүжжетлерге хуқықый баха берип, төмендегилерге тийкар даўа арзасын көрместен қалдырыўды лазым тапты.

Ис ҳүжжетлерине қарағанда тәреплер орталарында 2023-жыл 01-март күнги пахта шийки затын жетистириў ҳәм сатып алыў бойынша шәртнама дүзилген болып, усы шәртнаманың 1.1-бәндине тийкар, хожалыққа ижара ҳуқықы тийкарында ажыратып берилген жер майданының балл бонитетине қарата есапланған норматив өнимдарлығынан келип шығып, белгиленген орташа балл бонитети, гектар жер майданынан, селекцион сорт,

репродуктив ҳәм тонна пахта шийки затын ҳасыл жылына жетистириў (келисилген ҳалда жеткерип бериў), буюртпашы болса усы шәртнаманың 3-бөлиминде белгиленген мүддетте пахта шийки заты ҳақысын төлеў миннетлемесин алған.

Даўагер жуўапкер тәрепинен шәртнама бойынша миннетлеме шәртлери лазым дәрежеде орынламаған деп есаплап судқа даўа арза менен мүрәжаат еткен.

Шымбай районлар аралық экономикалық судының 2024-жыл 27-сентябрь күнги 4-2304-2403/1005-санлы шешиўши қарары тийкарында жуўапкер «ELDOR BOZATOV BOG'I» жуўапкершилиги шеклеген жәмийети төлеўге қәбилетсиз деп табылған ҳәм сапластырыў өндириси ашылған.

«Төлеўге қәбилетсизлик Өзбекстан Республикасы Нызамының 12-статьясы биринши бөлимине тийкар, төлеўге қәбилетсизлик тәртип-процедурасы қолланылғанда барлық кредиторлардың мәплерин жыйналысы кредиторлар комитети корғайды. кредиторлар яки төлеўге қәбилетсизлик туўрысында қарыздарға қарата ис арзаны ис жүритиўге қабыллаған күнинен кредиторлар хаққындағы карыздарға өз талапларын жеке тәртипте канаатландырыў мақсетинде мурэжат етиўге хақылы емес.

Бул жағдайда жуўапкерге қарата билдирилген талабы пул миннетлемелери менен байланыслы, мүлкий талап есапланады.

ЭПКниң 107-статьясы биринши бөлими 9-бәнтине тийкар, жуўапкерге қарата банкротлық туўрысында ис қозғатылған болса ҳәм жуўапкерге қарата усынылған талап нызамға көре банкротлық туўрысындағы ис шеңберинде көрилиўи лазым болса, суд даўа арзаны көрместен қалдырады.

Сол себепли, суд даўа арзасын көрместен қалдырыўды лазым тапты.

Сондай-ақ, ЭПК 118-статьясының биринши бөлимине муўапық суд қәрежетлери исте қатнасыўшы шахслардың қанаатландырылған даўа талаплары муғдарына сәйкес рәўиште олырдың мойнына жүклетиледи.

Өзбекстан Республикасының "Мәмлекетлик бажы ҳаққында"ғы Нызамы 18-статьясында даўа арзасы ЭПК 107-статьясының 9-бәндине тийкар көрместен қалдырылған жағдайда, мәмлекетлик бажы республика бюджетинен қайтарылыўы кереклиги нәзерде тутылмаған.

Даўагер тәрепинен ис бойынша алдыннан 34 000 сом почта қәрежети төленген.

Нөкис районлар аралық экономикалық судының 2024-жыл 30-сентябрь күнги уйғарыўы менен даўа арза мәмлекетлик бажы төлемисиз қабыл етилип, төлеў кешиктирилген.

Сонлықтан, суд даўагерден республика бюджетине 4 374 720,28 сом мэмлекетлик бажы өндириўди ҳэм ис ушын төленген почта қәрежетин даўагер мойнында қалдырыўды лазым тапты.

Жоқарыда баян етилгенлерден келип шығып, Өзбекстан Республикасы Экономикалық Процессуал Кодексиниң 107-статьясы 9-бәнди, 108-статьясы ҳәм 195-статьясын қоллап, суд

УЙҒАРДЫ:

Даўагер «NO'KIS AGRO CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жэмийетиниң 2024-жыл 25-сентябрь күнги 78/24-санлы даўа арзасы көрместен қалдырылсын.

Даўагер «NO'KIS AGRO CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жэмийети есабынан республика бюджетине 4 374 720,28 сом мэмлекетлик бажы өндирилсин.

Ис ушын төленген 34 000 сом почта қәрежети даўагер «NO'KIS AGRO CLUSTER» жуўапкершилиги шекленген жәмийети мойнында қалырылсын.

Уйғарыў наразы тәреп арза бериўге (протест келтириўге) ҳақылы.

Судья

Б.Т.Бекмуратов

